

Список використаних джерел:

1. Загальні тенденції тіньової економіки 2021: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Download?id=74e86de5-126a-4849-94d5-7d4ea048e4b8> (дата звернення: 06.03.2023)
2. Інформаційна довідка: Податкова система країн-членів ЄС. 2022. № 11. URL: https://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PA00ZKX1.pdf (дата звернення: 06.03.2023)

Джежела С. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ТРАНСФОРМАЦІЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Страховання виступає одним з важливих фінансових сегментів економіки країни. В свою чергу ринок страхування виступає важливим компонентом ринкової економіки, адже ефективно сформований та чітко функціонуючий ринок страхування відіграє визначальну роль у формуванні загальноекономічної ситуації в країні. Також можна додати, що ринок страхування акумулює великий обсяг неактивного капіталу та має змогу формувати інвестиційні ресурси держави, а також залучати інвестиційні ресурси від іноземних партнерів. Саме тому, дослідження страхового ринку виступає таким важливим питанням та потребує постійного аналізу.

Якщо порівнювати страховий ринок України з іншими країнами то ми можемо спостерігати, що він розвинений лише на 4-5%, тоді як у Західній Європі та США цей вид послуг займає близько 60%, у Японії – 80%, у Великобританії – 70%, а у світі в середньому – 58,3% [3, с. 413]. Дані показники свідчать, що сучасний стан страхового ринку України потребує вдосконалення для того щоб він зміг ефективно виконувати свою роль у функціонуванні фінансової системи.

Порівнюючи обсяг страхових послуг на фінансовому ринку України за останні 10 років зібрані премії становили лише 0,06% світового обсягу та у порівнянні з Західними країнами були меншими у 400 разів порівняно із США, у 60 разів – із Німеччиною, у 50 разів – із Францією [3, с. 413].

Незважаючи на те, що ринок страхування в Україні розвинений не так сильно ніж в Західних країнах, однак можна спостерігати розвиток та вдосконалення з початку незалежності країни. Серед позитивних моментів

**« ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ 2023 :
 ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ »**

можна зазначити зростання та розширення страхового ринку, за часів незалежності спостерігалось збільшення кількості страхових компаній. Але з роками кількість страхових компаній почала скорочувались, це в першу чергу пов'язано з регулюванням страхового ринку, впровадженням вимог до страхових компаній. Так в табл. 1 ми можемо побачити, як змінювався ринок страхування в 2014-2021 роках.

Таблиця 1

Динаміка розвитку страхових компаній в Україні

Назва показника	Роки							
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Кількість страхових компаній, од.	382	361	310	294	281	233	210	156
<i>в т.ч. СК «non-Life»</i>	<i>325</i>	<i>312</i>	<i>271</i>	<i>261</i>	<i>251</i>	<i>210</i>	<i>190</i>	<i>143</i>
<i>в т.ч. СК «Life»</i>	<i>57</i>	<i>49</i>	<i>39</i>	<i>33</i>	<i>30</i>	<i>23</i>	<i>20</i>	<i>13</i>
Обсяг валових страхових премій, млн. грн.	26767,3	29736,0	35170,3	43431,8	49367,5	48377,2	45184,9	48894
Обсяг страхових виплат, млн. грн.	5065,4	8100,5	8839,5	10536,8	12863,4	14338,3	10482,0	15827
Активи страхових компаній, млн. грн.	70261,2	60729,1	56075,6	57381,0	63493,3	63866,0	64925,0	63622

З табл. 1 ми можемо побачити, що протягом 2014-2021 років кількість страхових компаній скоротилась на 41% це пов'язано в першу чергу з регулюванням страхового ринку Національним банком України, впровадженням вимог до страхової діяльності, а саме: рівня ліквідності, платоспроможності та був встановлений мінімальний розмір капіталу страхових компаній, а також було впроваджено, що для того щоб здійснювати діяльність в сфері страхування необхідно мати ліцензію для здійснення страховою діяльності, що призвело до значного скорочення компаній на ринку страхування, адже більшість не відповідали вимогам.

Розглядаючи коефіцієнт концентрації страхового ринку по страхуванню життя то в 2021 році в Україні він становив 54,3%, а по «non-life»

страхуванню – 21,3%. Дані показники значно більші, у порівнянні з європейськими країнами, наприклад коефіцієнт концентрації страхового ринку у Франції по «non-life» страхуванню становить 43,37%, по страхуванню життя – 38,54%; у Великобританії – 29,83% та 18,24%; у Нідерландах – 47,36% та 48,23% відповідно [4, с. 78]. Таким чином ми можемо спостерігати, значне збільшення концентрації страхового ринку України порівняно з європейськими країнами, що у свою чергу свідчить про те, що економіка України переобтяжена та нагромаджена великою кількістю страхових компаній. Якщо виникне кризова ситуація то більшість страхових компаній буде не в змозі якісно надати послуги та розрахуватись за зобов'язаннями, що має негативний вплив на економіку країни [1, с. 5]. Для того щоб ринок страхування міг розвиватись та пропонувати нові перспективні напрямки страхових послуг в першу чергу необхідно «очистити» ринок страхування від компаній які не відповідають вимогам та не можуть задовольнити потреби споживачів у разі настання непередбачуваних подій. Вважаємо, що потрібно сформулювати більш жорсткіші вимоги до страхових компаній, необхідно проводити перевірку діяльності та більше регулювати ринок страхування для того щоб вчасно виявляти недобросовісних гравців ринку страхування. Регулювання та приведення ринку страхування до відповідних вимог надасть змогу страховикам виконувати свої зобов'язання навіть у кризові часи в країні.

На сьогодні ринок страхування в Україні має позитивну динаміку свого розвитку, однак в цілому ще не відповідають реальним потребам національної економіки, порівнюючи з західними країнами та потребує детального дослідження та розвитку.

Для того щоб можна було спостерігати розвиток та покращення ситуації на ринку страхових послуг в Україні необхідна злагоджена робота та скоординованість як держави, так і страхових компаній у покращенні результатів. З боку держави, вона повинна має забезпечувати ринок стабільною нормативною базою, сповіщувати про зміни які відбуваються та які планується спроводити. З боку страхових компаній то вони повинні відповідати вимогам, сумлінно виконувати свої зобов'язання та прозоро здійснювати свою діяльність.

Підсумовуючи вищесказане можна зробити висновок, що ринок страхування в Україні на даний момент перебуває на етапі розвитку, однак гальмується відсутністю єдиної державної стратегії щодо розвитку, нестабільністю економічної ситуації в державі, низьким рівнем доходів населення.

Список використаних джерел:

1. Диба В.А. Сучасний стан та перспективи розвитку страхових компаній в Україні. *Економіка та держава*. 2016. № 11. С. 80-83.
2. Золотарьова О.В. Ключові тенденції та пріоритети розвитку ринку страхових послуг в Україні. *Економіка і суспільство*. 017. № 11. С. 413-420.
3. Малікова І.П. Оцінка концентрації страхового ринку України, її зв'язок з процесами монополізації та конкуренції. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки»*. 2017. Вип. 23. Частина 3. С. 76-79.
4. Рейтинг страхових компаній України. URL: <https://forinsurer.com/ratings/nonlife>

Косміна А. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ЗБЕРЕЖЕННЯ СТІЙКОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У МІНЛИВИХ УМОВАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ

В сучасних нестабільних та мінливих умовах зовнішнього середовища, проблеми забезпечення економічної стійкості, адаптивності та функціонування підприємства набувають першочергового значення. Наявність колосальних потенційних і реальних загроз економічній безпеці, пандемія COVID-19 та повномасштабна війна, суттєво ускладнили середовище діяльності підприємств, можливості виходу на стратегічну траєкторію розвитку. Виникла необхідність не тільки вирішувати питання підвищення попиту, розширення бази клієнтів, вдосконалення цінової політики, а також критичної оцінки стратегій, можливостей забезпечувати економічну стійкість впродовж тривалого періоду, незважаючи на мінливі та нестабільні умови функціонування.

Є кілька факторів, які сприяють економічній стабільності підприємства. Одним з критичних факторів є фінансове управління організацією, включаючи ефективне бюджетування та прогнозування, а також розумне управління заборгованістю.